

Verslag van de vergadering van de commissie Maatschappelijke Activiteiten
(2005/35872)

Huize Swaensteyn te Voorburg
28 november 2005, aanvang 19.30 uur

Aanwezig:	Voorzitter	mw. F.J.R. de Boer
	Secretaris	L.S.M. Tetteroo
	CDA	mw. M.W.P. Duermeijer, M. Taal, J. Keijzer
	VVD	J.P.M. Van Loozenoord, G.J.J.J. Heetman, J. Brokke
	PvdA	mw. N. Stemerding, mw. A.B. Harris, M.C.L.M. van der Meule
	SP	H. van Leeuwen, P.S. van Beem
	Gemeentebelangen	J.B.M. Rosbenders, J.M. Thierry
	GroenLinks	mw. K. van der Gaast, mw. M.C.J. Cornelissens
	D66	J.J.M. Schellings
Voorts aanwezig:		wethouders C.A. van der Brugge (bij agendapunt 3) en mw. A. Jelsma-de Boer (agendapunten 4, 5 en 12)

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda.

- De **voorzitter** meldt de afwezigheid van de leden Knoester (PvdA), Mallée (GB) en Van Dolen (D66)
- Agendapunt 12 wordt behandeld als bespreekpunt.

2. Spreekrecht burgers.

Raadsvoorstel inzake uitgangspunten voor de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) in Leidschendam-Voorburg

De heer J. Wieringa spreekt namens de Stichting Buddy Netwerk. Hij heeft er bijna zijn eerste jaar als vrijwilliger, als buddy, op zitten. Daarbij heeft hij ervaren hoe het werk van buddy's wordt gewaardeerd door degenen die de buddy's bijstaan, door andere hulpverleners, verpleegkundigen en artsen.

De stichting maakt zich grote zorgen over de toekomst van Buddyzorg bij de invoering van de WMO. In de kabinetsvisie wordt hier namelijk geen aandacht aan besteed. Hopelijk vindt de stichting hiervoor gehoor bij de commissieleden als vertegenwoordigers van de gemeente.

De heer Wieringa overhandigt voor de commissieleden een uitnodiging voor een openbare les over het thema 'Het mysterie van de WMO en de exploderende informele zorg' op 25 januari 2006.

3. Vragenuur.

De heer **Heetman** (VVD) stelt vragen over de voortgang van de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs. Hij vreest dat het college de toezegging dat de verzelfstandiging per 1 januari 2006 gerealiseerd zal zijn, niet kan nakomen. Hij baseert dat op het gegeven dat was toegezegd dat de commissie kon spreken over de concept-statuten voordat onomkeerbare besluiten zouden worden genomen. De concept-statuten hebben de raad echter nog niet bereikt.

Wethouder **Van der Brugge** antwoordt dat de activiteiten van de stuurgroep die de verzelfstandiging voorbereidt, waren gericht op verzelfstandiging per 1 januari 2006. Die datum is niet langer haalbaar. Dat komt onder andere doordat de medezeggenschapsraden van de beide denominaties nog moeten adviseren nadat het college op 29 november een besluit zal hebben genomen. Daarvoor hebben de medezeggenschapsraden acht weken de tijd. Als het college op 29 november tot een besluit komt, wordt de raad daarover zo snel mogelijk met een raadsbrief geïnformeerd, ongeacht wat dat besluit ook moge inhouden.

4. Raadsvoorstel inzake uitgangspunten voor de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) in Leidschendam-Voorburg. (2005/31746).

In reactie op vragen en opmerkingen van de leden **Van der Meule** (PvdA), **Van Loozenoord** (VVD), **Taal** (CDA), **Schellings** (D66), **Van Leeuwen** (SP) en **Rosbenders** (GB) brengt wethouder **Jelsma** onder meer naar voren:

- Uit de informatie die thans beschikbaar is, blijkt dat het budget dat nu voor de inwoners van de gemeente wordt uitgegeven voor de AWBZ en huishoudelijke ondersteuning, naar de gemeente wordt overgeheveld, doch na de aftrek van de eigen bijdrage die door de rijksoverheid wordt geïnd bij de

mensen die huishoudelijke ondersteuning vragen. Het budget is daardoor historisch bepaald. Met dat budget kan de huidige hulpverlening doorgaan.

- Na enkele jaren wordt er op de historische budgetten een objectief verdeelmodel toegepast en ontstaan er herverdelingseffecten. Bij de WWB pakte zo'n herverdeling gunstig uit voor Leidschendam-Voorburg, wat niet wil zeggen dat het bij de WMO ook gunstig zal uitvallen.
- De bedoeling achter de WMO is dat er veel meer mantelzorg tot stand komt, onder andere door mensen te verplichten mantelzorg te leveren, ook als zij op een aanmerkelijke afstand van de zorgvragende wonen. Als het kabinet aan dat uitgangspunt een financiële vertaling geeft, ontstaat daar het grootste risico van de WMO.
- In de nota is aangegeven dat bekeken moet worden hoe de vele mantelzorgers zodanig ondersteund kunnen worden dat ze hun werk kunnen blijven doen; dat zij niet 'omvallen'. Het is de vraag of nog meer gevraagd kan worden van de mantelzorgers. Zijn zij daartoe in staat? Over deze problematiek komt, zoals in de kadernota staat, een apart beleidsstuk.
- In de kadernota heeft het college aangegeven wat de huidige situatie is, waarover nader beleid gemaakt moet worden en waaraan op 1 juli invulling gegeven moet worden, ervan uitgaande dat de wet nog op 1 juli 2006 in werking treedt. In het halve jaar dat rest, kan niet het hele beleid integraal vastgesteld worden. Er moeten prioriteiten worden gesteld. Per 1 juli komt de thuiszorg over, dan moet dat in elk geval zijn geregeld, en er moet iets worden gedaan voor de mantelzorgers.
- Over de indicatiestelling wordt door partijen en instanties heel verschillend gedacht. Het college heeft nog geen idee over de richting. Wel helder is dat het voorkeur verdient dat de indicatiestelling voor de WVG en de thuiszorg in combinatie worden gedaan. Dat is voor de cliënten prettiger omdat zij niet twee keer gekeurd hoeven worden, en voor de gemeente geeft dat efficiëncyvoordelen.
- De klankbordgroep wordt nu zo snel mogelijk samengesteld. Geprobeerd wordt daar zoveel mogelijk disciplines in vertegenwoordigd te krijgen. Het is denkbaar dat er afhankelijk van het onderwerp met wisselende delen van de klankbordgroep wordt gesproken om te voorkomen dat er een te groot gezelschap aan tafel komt te zitten. Het gaat erom dat met kernen van cliëntenvertegenwoordigingen wordt gesproken bij het maken van beleid.
De klankbordgroep zal telkens worden ingeschakeld bij het toetsen van plannen en beleidsvoornemens. Het is daarbij nodig om vooraf heldere afspraken te maken hoe met de inbreng van de klankbordgroep wordt omgegaan. Uiteindelijk stelt de raad het beleid vast en bepaalt de raad de financiële kaders. Maar op de weg daar naar toe kan de klankbordgroep worden 'meegenomen' zodat die ook beter kan begrijpen waarom of waardoor keuzes worden gemaakt.
- Na de behandeling van het wetsvoorstel door de Tweede Kamer eind januari wordt begonnen met het opstellen van verordeningen terwijl onafhankelijk van het kamerdebat al gestart kan worden met de discussie over de indicatiestelling.
- Tussen de voorgestelde egalisereserve met een duur van twee jaar en de duur van de zorgplicht (drie jaar) bestaat geen verband. De duur van de reserve kan bepaald worden na de kamerbehandeling.
- In wijken zonder zorgcentra kunnen de wijkgebouwen een belangrijke rol gaan spelen.
- De raad zal zelf moeten besluiten om bij het werk van de raads werkgroep eventuele externe deskundigen in te schakelen. De wethouder zal de raads werkgroep graag blijven betrekken bij de verdere uitwerking van beleid.
- De indruk bestaat dat de externe communicatie over de WMO beter werkt dan in de tijd van invoering van de WWB, dit gezien de opkomst bij bijeenkomsten. De ervaring leert dat voor het aanvragen van thuiszorg een andere drempel wordt gevoeld dan bij het vragen om financiële hulp. Psychologisch bestaat daartussen een groot verschil.
- De raad zal wellicht telkens bij de voorjaarsnota moeten beoordelen of er geld voor de WMO moet worden bijgepast en of de raad dat wil.
- Als de thuiszorg is 'geregeld' is er vervolgens wat meer tijd voor een meer integrale aanpak van de andere onderwerpen ook die buiten de WMO liggen, zoals de wijkgerichte aanpak.

De heer **Van der Meule** (PvdA) wijst nog eens op de doelstelling van de WMO, namelijk het bevorderen van deelnemen aan de samenleving. De inspanningen van het college zijn helder, maar er blijft zorg over wat de Tweede Kamer de gemeenten zal aanbieden. Als het instrumentarium niet toereikend zal zijn, staan de gemeenten ook voor een deel met lege handen. Punt van aandacht is de uitwerking van het begrip 'eigen verantwoordelijkheid'. De PvdA-fractie gaat met enige aarzeling akkoord met de kadernota.

De heer **Van Lozenoord** (VVD) vindt de grote aandacht van de raad voor de WMO terecht als je kijkt naar het begrotingsbeslag. Het gaat om een goede verhouding tussen het voldoen aan de zorgplicht en het beschikbare budget. Volstrekt onduidelijk is wat onder zorgplicht verstaan moet worden. Gaat de Tweede Kamer betuttelend optreden? De wethouder en de opstellers verdienen een compliment voor

de Kadernota die een goed beeld geeft van wat de gemeente vooralsnog wil. Het is een goed uitgangspunt voor dit moment. In vergelijking met andere gemeenten ligt Leidschendam-Voorburg heel goed op koers. Ook de VVD-fractie is bezorgd over de plannen met de mantelzorg. Het kabinet lijkt te gemakkelijk te denken over intensivering of uitbreiding daarvan. Er is vooral aandacht nodig voor het behoud van de mantelzorg die er al is en voor de vraag hoe die kan worden ondersteund.

De kadernota krijgt de instemming van de VVD-fractie als onderlegger van het WMO-beleidsplan dat door de nieuwe raad vastgesteld dient te worden.

Mevrouw **Cornelissens** (GL) staat achter de oorspronkelijke gedachte van de WMO; een wet die de vermaatschappelijking van zorg ondersteunt met een nieuw stelsel van diensten. GroenLinks ziet het echter ook als een bezuiniging en zal zich daarom sterk maken voor een sociale uitvoering. GroenLinks hecht veel waarde aan kwaliteit en toegankelijkheid, en dat het beleid met een klankbordgroep van ervaringsdeskundigen tot stand komt. GroenLinks ondersteunt de tussenrapportage als kaderstelling voor het verdere beleid.

De heer **Schellings** (D66) is het ermee eens dat de nota een helder beeld geeft. Hij deelt de zorg voor de mantelzorg die een verplichtend karakter zou moeten krijgen. Dat kan echter niet. Mantelzorg is vrijwillig en 'vrijwillig verplicht' bestaat niet. Dat betekent dat nu al de moed opgebracht moet worden dat uitgangspunt te weerspreken. Als de mantelzorg leidt tot financiële kortingen, moet niet alleen gemopperd worden maar moeten de middelen op tafel komen. Misschien kan nu eens hard voor zacht worden ingezet zoals bijvoorbeeld een meevaller uit een grondverkoop. Dat is het politieke item. Hij geeft nog als aandachtspunt mee dat meer mensen met een gehoorhandicap te kampen hebben dan wel eens gedacht wordt. Te vaak ontbreken in gebouwen nog voorzieningen voor die groep.

De heer **Taal** (CDA) vindt dat de voorbereiding prima verloopt. De verworvenheden die er zijn, wil de CDA-fractie gehandhaafd zien. Daarom heeft de fractie ook al ingestemd met het voorstel van de PvdA om extra middelen beschikbaar te stellen.

De heer **Van Leeuwen** (SP) merkt op dat de SP niet achter de WMO staat vanwege het verplichte vrijwilligers werk en vooral ook omdat de WMO als doel heeft minder geld kwijt te zijn aan de zorg. Hij ondersteunt de suggestie voor de inzet van hard voor zacht of, met andere woorden, rood voor zorg. Er moeten voor de inspraak heldere afspraken worden gemaakt en procedures worden bepaald.

Met de kadernota is de gemeente goed op koers; dat verdient een compliment. Wat de SP betreft is extra inzet nodig voor de communicatie om het gebruik te stimuleren.

De heer Van Leeuwen gaat graag verder met de raads werkgroep en stelt voor daar vaker externe deskundigen bij te betrekken.

De heer **Rosbenders** (GB) gaat met alle onzekerheden in het achterhoofd en met de mantelzorg als grootste zorgpunt akkoord. Gemeentebelangen ziet graag dat de mantelzorg wordt opgepakt in relatie met de thuiszorg. Hij stemt in met de kadernota en sluit zich aan bij de opmerkingen van de heer Schellings dat goede afspraken nodig zijn over het omgaan met de inspraak.

De **voorzitter** concludeert dat:

- de **commissie** de raad adviseert te besluiten conform het collegevoorstel (hamerstuk).
- de **commissie** de wens te kennen geeft om ook in de vervolprocedure via de Raads werkgroep WMO nauw betrokken te willen blijven bij de ontwikkeling en uitwerking van beleid.

5. Raadsvoorstel tot vaststelling van de nota Peuterspeelzaalwerk 2007-2010 (2005/31819).

Bij de beantwoording van vragen van de leden **Rosbenders** (GB), **Van der Gaast** (GL), **Van Beem** (SP), **Schellings** (D66), **Heetman** (VVD) en **Harris** (PvdA) zegt wethouder **Jelsma** ondermeer:

- De begeleiding van kinderen kan, ook al zijn er twee professionele krachten op de groep, het beste worden ingebed in een wat grotere instelling. Daarin heeft men meer ruimte om aandacht te geven aan de begeleiding van de leidsters, en zich te verdiepen in landelijke ontwikkeling. Dat is te betitelen als kwaliteitsverbetering. Daarom is de wethouder voorstander van schaalvergroting terwijl ze beseft dat niet iedereen haar visie deelt. In toenemende mate krijgen schoolbesturen ook peuterspeelzaalwerk onder hun hoede, en dat krijgt nog een impuls door de motie in de Tweede Kamer omtrent de voorschoolse opvang. Daarvoor kan men de ruimten gebruiken die op dat moment nog niet voor het peuterspeelzaalwerk worden gebruikt.
- Ook de peuterspeelzalen in Voorburg gebruiken een kindvolgsysteem. De ouders krijgen de monitor mee om die aan de school door te geven. De ouders kunnen dan in de gaten houden of er iets mee gedaan wordt.
- Er zijn in Leidschendam nogal wat kinderen overgegaan naar de VVE (peuterspeelzaal plus). Dat is een mogelijke oorzaak voor het teruglopend aantal kinderen in de peuterspeelzalen.

- Een peuterspeelzaal met twee leidsters per groep kan een hogere bijdrage vragen. De laagste bijdrage ligt hoe dan ook vast. Iemand met een minimum inkomen betaalt nooit meer dan de laagste bijdrage, ook niet als er twee leidsters per groep zijn.
- De wethouder probeert de besturen ervan te doordringen dat het in verband met de continuïteit en kwetsbaarheid belangrijk is twee leidsters op de groep te hebben. Het lijkt een kwestie van tijd.
- Het college kan bij subsidiëring van de peuterspeelzalen alleen met het budget rondkomen, als er met subsidie 'geschoven' kan worden over de wijken. Komen er plots veel meer kinderen dan de prognoses lieten zien, dan kan dat aanleiding zijn de raad voor te stellen extra budget beschikbaar te stellen. Vooralsnog is dat niet nodig.
- Nu voor de huisvesting met marktconforme huren wordt gewerkt, zijn alle geldstromen naar het peuterspeelzaalwerk duidelijk. De zalen worden nu allemaal op dezelfde voet behandeld.
- De nota is niet gewijzigd naar aanleiding van de inspraak.
- Wethouder Jelsma zegt tot slot toe dat de parameter oppervlakte toegevoegd zal worden als subsidie criterium.

De heer **Rosbenders** (GB) heeft nog moeite met de overgangsregeling m.b.t. de SKL en gaat voor het overige akkoord met het voorstel. Hij zal zich over de overgangsregeling nader laten informeren. Mevrouw **Van der Gaast** (GL) gaat akkoord met het collegevoorstel. Zij hoopt dat duidelijk gemaakt kan worden hoe met gedifferentieerde tarieven gewerkt kan worden als met een of twee leidsters wordt gewerkt. Dat men hetzelfde betaalt, vindt zij vreemd.

De heer **Van Beem** (SP) onderschrijft de visie en de doelstellingen van de nota. Hij heeft een probleem met punt 5 van het voorstel in hoofdstuk 8 dat een hogere subsidie voor uitbreiding afhankelijk wordt gesteld van inlevering van subsidie door een andere instelling. Kan die voorwaarde bij een rechterlijke toets overeind blijven? In verband hiermee vraagt hij om behandeling door de raad als bespreekstuk.

De heer **Schellings** (D66) stemt met het voorstel in. Waar vaak gemopperd wordt op de rijksoverheid is nu een compliment nodig voor de investeringen in het VVE-werk.

Mevrouw **Duermeijer** (CDA) gaat akkoord met de nota. Zij hoopt dat er in Voorburg ook steeds meer groepen komen met twee leidsters en vraagt de wethouder zich daarvoor in te zetten.

De heer **Heetman** (VVD) gaat ook akkoord met de nota. Door de reactie op de inspraak van een vijftal besturen uit Voorburg is het beeld ontstaan dat de inspraak niet optimaal is geweest. Er zou nog eens bekeken kunnen worden of de start van inspraak beter kan worden geregeld.

Mevrouw **Harris** (PvdA) ziet voldoende dynamiek in het voorstel en onderstreept de pleidooien voor de inzet van twee leidsters per groep.

De commissie adviseert het raadsvoorstel als bespreekstuk te agenderen voor de raad.

6. Terugkoppeling uit werkgroepen:

Werkgroep sport d.d. 27 oktober 2005 en werkgroep Jongeren d.d. 28 november 2005.

De **commissie** stemt in met het voorstel van de *werkgroep sport* om met de binnensportverenigingen knelpunten t.a.v. de binnensportaccommodaties te inventariseren. De voor 15 december 2005 geplande bijeenkomst van de werkgroep wordt verschoven naar donderdag 19 januari 2006.

De heer **Brokke** (VVD) deelt uit de werkgroep jongeren mee dat een vertegenwoordiging van de raad van Haarlemmermeer een werkbezoek bracht aan de vergadering van de werkgroep.

De Jongerengemeenteraad komt nu dichtbij. Raads- en commissieleden blijven welkom als begeleider. Voor de commissievergadering van 9 januari 2006 wordt een evaluatie van de werkgroep geagendeerd. Wethouder Zwartepoorte heeft in de werkgroep een raadsbrief aangekondigd over nachtelijk vervoer naar uitgaansgelegenheden.

Mevrouw **Stemerdink** (PvdA) dankt namens de werkgroep verkiezingen de fracties voor de inbreng voor stellingen voor het jongerendebat. De stellingen worden binnenkort om commentaar verspreid.

De **commissie** stemt tot slot in met een bericht aan de 'scouting' dat een werkbezoek van de commissie deze raadsperiode niet meer mogelijk is en dat het initiatief daartoe wordt overgelaten aan de nieuwe raad, onder dankzegging voor de uitnodiging en het gedane werk.

7. Verslag van de commissievergadering van 10 oktober 2005 (2005/30316).

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

8. Actiepuntenlijst voortvloeiend uit de toezeggingen uit commissievergaderingen.

De commissie neemt de actiepuntenlijst voor kennisgeving aan.

9. Terugkoppeling portefeuillehoudersoverleggen Stadsgewest Haaglanden.

De commissie neemt de schriftelijke informatie voor kennisgeving aan.

10. Raadsvoorstel tot het afgeven van een positief advies aan het Commissariaat voor de Media inzake de Stichting Voorburgse en Leidschendamse Lokale Omroep Midvliet (2005/31243).

De commissie adviseert de raad te besluiten conform het collegevoorstel (hamerstuk).

11. Raadsvoorstel inzake de Begroting 2006 van de Dienst Sociale Werkvoorziening Rijswijk en omstreken (2005/29945).

De commissie neemt de raadsbrief met instemming voor kennisgeving aan.

12. Categoriale bijzondere bijstand chronische zieken, gehandicapten en ouderen (2005/31347).

De heer **Van Leeuwen** (SP) betreurt dat er sprake is van zo'n grote onderbesteding en dat zovelen geen gebruik maken van het recht op een uitkering. Hij wijst op de gemeente Oss waar een medewerker van de gemeente actief de rechthebbenden heeft opgezocht. Kunnen er eventueel middelen worden ingezet om ook zo te werk te gaan? Kan het restbudget ingezet worden voor een aanvullende ziektekostenverzekering voor de mensen met de laagste inkomens?

Mevrouw **Van der Gaast** (GL) vraagt in het verlengde van de schriftelijke vragen of het budget voor 2004 nog gebruikt kan worden?

Wethouder **Jelsma** zegt bij de beantwoording onder andere dat ze zich ook verbaasd heeft over de onderbesteding. In voorgaande jaren was er bij de bijzondere bijstand altijd een overbesteding. Het is niet duidelijk hoe de invoering van de WWB dat heeft veroorzaakt. Dat wordt onderzocht. Het lijkt er soms op dat mensen denken dat zij door de WWB veel minder rechten te hebben. Binnenkort komt het college met voorstellen om mensen heel gericht naar de bijzondere bijstand te leiden. Er wordt ook gekeken naar mogelijkheden om rechthebbenden te benaderen en ze op de mogelijkheden te laten wijzen door de consulenten als zij de sociale dienst bezoeken. Alle mogelijkheden om onderbesteding te voorkomen, worden bekeken, ook de werkwijze van de medewerker van Oss.

Het restantbudget blijft beschikbaar. Dat kan worden overgeheveld naar 2006. Geprobeerd wordt de uitkeringen nog voor de kerstdagen uit te betalen.

De leden **Van Loosenoord** (VVD) en **Taal** (CDA) wijzen er nog op dat er al een collectieve aanvullende ziektekostenverzekering bestaat voor mensen met een inkomen tot 110% van de toepasselijke bijstandsnorm en dus niet alleen voor mensen met een uitkering.

De commissie neemt de raadsbrief met instemming voor kennisgeving aan.

13. Raadsvoorstel inzake de afwikkeling van de overschrijdingsvergoedingen van 1 augustus 1985 tot en met 1995 van de schoolbesturen (2005/31205).

De commissie adviseert de raad te besluiten conform het collegevoorstel (hamerstuk).

14. Voortgangsrapportage Lusthofstraat en omgeving (2005/31927).

De commissie neemt de voortgangsrapportage voor kennisgeving aan.

De voorzitter sluit de vergadering om 22.30 uur.